

РОГУЛЬСЬКА ОКСАНА

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ,
УКРАЇНА

МІКРОНАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

У науковій літературі мікронавчання трактується як освітня стратегія, що передбачає засвоєння навчального матеріалу малими, логічно завершеними блоками (мікроодиницями) протягом короткого проміжку часу. Вивчення генезису терміна працях Т. Гюга (T. Hug) та Г. Гасслера (G. Gassler) дозволяє розглядати його як відповідь на виклики інформаційної перенасиченості. В основі концепції лежить ідея редукції матеріалу до мінімальних смислових одиниць, що, згідно з теорією когнітивного навантаження Дж. Свеллера (J. Sweller), сприяє ефективнішому переходу знань із короткотривалої пам'яті до довготривалої [1; 2; 3].

У межах запропонованої методики базовою структурно-функціональною одиницею навчання виступає мікромодуль. Під мікромодулем ми розуміємо автономний, логічно завершений дидактичний блок, що інтегрує вузькоспрямований контент та інструменти його негайної перевірки, орієнтовані на досягнення однієї мовної мети протягом 3–7 хвилин. Реалізація цієї стратегії має базуватися на трьох засадничих принципах:

- *гранулярність (атомізація знань)* – поділ контенту на автономні «мікропорції» (micro-units), присвячені одному аспекту мови;
- *фокусованість (мінімізація навантаження)* – усунення дидактичного «шуму» та концентрація на одній цілі, що дозволяє студенту досягти відчутного результату за 3–5 хвилин;
- *мобільність* – доступність матеріалу «тут і зараз» через мобільні застосунки та інтерактивні стимули [4; 5]. Пропонуємо розглянути табл. 1.

Таблиця 1. Реалізація принципів мікронавчання на прикладі теми “Food and Cooking” (дисципліна «Практичний курс англійської мови»)

<i>Принцип мікронавчання</i>	<i>Методичний зміст</i>	<i>Конкретний приклад реалізації</i>	<i>Очікуваний результат (3–5 хв)</i>
<i>Гранулярність</i>	Декомпозиція макро-теми на автономні мікро-юніти.	Мікро-модуль “Action Verbs in the Kitchen”: вивчення лише дієслів приготування (whisk, sauté, simmer, mince).	Засвоєння семантичних відмінностей між специфічними кулінарними діями.
<i>Фокусованість</i>	Концентрація на одній	Диференціація прикметників “Sour vs Bitter” – робота через	Усунення типових лексичних помилок у

	дидактичній меті	візуальні образи продуктів.	вживанні схожих понять.
<i>Мобільність</i>	Доступ до знань у реальному контексті.	“Supermarket Challenge” – використання інтерактивних карток (Quizlet) з ідіомами про їжу (in a nutshell, piece of cake) безпосередньо в магазині.	Закріплення лексики в реальному середовищі через мобільний пристрій.

Визначивши принципи, вважаємо за необхідне класифікувати типи навчальних мікро-об’єктів, які виступають змістовим ядром мікромодуля. Пропонуємо розглянути таблицю 2.

Таблиця 2. Типологія навчальних мікро-об’єктів

<i>Тип мікро-об’єкта</i>	<i>Формат контенту</i>	<i>Приклад для теми “Food and Cooking”</i>
<i>Micro-reading</i>	Короткий автентичний текст (до 280 знаків).	Скріншот меню або відгук клієнта про страву в Google Maps.
<i>Micro-listening</i>	Аудіо-фрагмент (30–60 сек).	Запис замовлення кави носієм мови з фокусом на інтонацію.
<i>Micro-video</i>	Короткий ролик (Reels/Shorts).	45-секундна демонстрація техніки нарізання овочів (julienne, dice).
<i>Micro-copy</i>	Візуальна одиниця (інфографіка).	Схема “Idioms with Food” (напр. big cheese, top banana).

Ефективність функціонування мікромодуля залежить від його внутрішньої організації. Будь-який із вищезгаданих об’єктів має бути вписаний у трикомпонентну структуру: *Подача – Тренування – Відповідь (Input – Practice – Feedback)*. На відміну від традиційного лінійного навчання, така циклічність створює умови для миттєвої інтеріоризації знань [5; 6]. Структура замкненого циклу мікромодуля представлена у таблиці 3.

Таблиця 3. Структура замкненого циклу мікромодуля (інструментарій)

<i>Етап циклу</i>	<i>Деталізація</i>	<i>Приклад (тема “Food & Cooking”)</i>	<i>Інструменти</i>
<i>1. Input (Подача)</i>	Представлення однієї конкретної порції інформації без зайвого контексту.	Перегляд 30-сек відео про техніку нарізання julienne та dice.	Quizlet (картки), TikTok/Reels, Canva (інфографіка).

	(слово + картинка або коротке відео).		
2. <i>Practice</i> (Тренування)	Негайне застосування знань; проста механічна дія для фіксації зв'язку «слово-образ».	Вправа “Drag-and-drop” – поєднати фото моркви кубиками з назвою dice.	LearningApps, опитування в Telegram.
3. <i>Feedback</i> (Відповідь)	Миттєва автоматизована реакція системи для корекції помилок у режимі реального часу.	Повідомлення: «Вірно! Це dice». У разі помилки – пояснення відмінності від julienne.	Чат-боти, LMS, Google Forms.

Методична ефективність запропонованої стратегії виявляється у таких аспектах:

подолання когнітивного бар'єру – завдяки принципу гранулярності мінімізується почуття тривожності перед великим обсягом інформації; засвоєння обмеженої кількості лексем (наприклад, 5 одиниць замість 50) запобігає ментальній втомі та сприяє глибшій інтеріоризації знань;

інтенсифікація пізнавальної діяльності – на відміну від пасивного слухання, у циклі Input – Practice – Feedback студент перебуває в стані безперервної мовленнєвої дії (кожні 60 секунд);

створення ситуації успіху – автономність та завершеність кожного мікромодуля формує у студента стійке почуття самоефективності, що допомагає долати мовний бар'єр і підтримує довготривалу позитивну мотивацію до навчання.

Важливо зауважити, що впровадження мікронавчання не вимагає відмови від традиційних методів. Це, скоріше, оновлення структури уроку, ми замінюємо довгі монотонні блоки на серію активних «занурень» у матеріал. Така зміна ритму дозволяє студенту залишатися зосередженим протягом усього заняття [2; 4; 6]. Порівняння традиційного заняття та підходу на основі мікронавчання наведено у таблиці 4.

Таблиця 4. Порівняння традиційного заняття та підходу на основі мікронавчання

<i>Етап заняття</i>	<i>Традиційний підхід</i>	<i>Підхід через мікронавчання</i>
<i>Подача (Input)</i>	Лекція викладача (15–20 хв).	Короткий мультимедійний об'єкт (3 хв) + обговорення.
<i>Закріплення (Practice)</i>	Читання тексту та вправи в підручнику.	Серія інтерактивних мікрозавдань із миттєвим фідбеком.
<i>Контроль (Assessment)</i>	Опитування наприкінці заняття або тест.	Автоматизований звіт системи після кожного мікроциклу.

Для інтенсифікації підготовки майбутніх учителів іноземних мов ми виділяємо три моделі імплементації:

Модель «Дидактична пауза» – короткі автономні мікромодулі для запобігання перевтомі (наприклад, квіз через QR-код).

Модель «Дидактичний скафолдинг» (ступенева декомпозиція) – розбиття складного завдання (написання есе) на послідовні кроки: лексика → граматики → синтез.

Модель «Перевернутий мікро-клас» – перенесення етапу Input у мобільне середовище перед заняттям, що вивільняє час для аудиторної дискусії.

Такий підхід дозволяє викладачу гнучко керувати освітньою траєкторією групи, забезпечуючи високу динаміку та результативність кожного етапу навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гасслер Г. Мікронавчання як інноваційний підхід до організації освітнього процесу. *Інновації в освіті*. 2015. № 4. С. 12–18.
2. Гюг Т. Концептуалізація мікронавчання: теоретичні аспекти та практичне застосування. *Сучасні методики викладання іноземних мов*. 2010. Вип. 2. С. 45–51.
3. Свеллер Дж. Теорія когнітивного навантаження в контексті мультимедійного навчання. *Психологія навчання*. 2012. № 8. С. 102–115.
4. Семеріков С. О. Теорія та методика використання мобільних технологій у навчанні іноземних мов. *Інформаційні технології в освіті*. 2018. Вип. 15. С. 88–95.
5. Hug T. Microlearning: A New Pedagogical Challenge. *Proceedings of Microlearning Conference*. Innsbruck : University Press, 2005. P. 33–42.
6. Sweller J. Cognitive Load Theory. *Psychology of Learning and Motivation*. 2011. Vol. 55. P. 37–76.